

Handläggare
Bergdahl Kajsa
Jo Linder Roger

Datum
2014-04-09

Diarienummer
KSN-2013-1280

REMISSVERSION

Kommunstyrelsen

Förslag till ny nämndorganisation för Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta

att följande nya nämnder träder i kraft från och med den 1 januari 2015, med de ansvarsområden som redovisas i ärendet;

- en arbetsmarknadsnämnd (AMN) med 11 ledamöter och 7 ersättare
- en individ- och familjenämnd (IFN) med 15 ledamöter och 11 ersättare
- en omsorgsnämnd (OSN) med 11 ledamöter och 7 ersättare
- en stadsbyggnadsnämnd (SBN) med 15 ledamöter och 11 ersättare
- en utbildningsnämnd (UBN) med 15 ledamöter och 11 ersättare

att avveckla följande nämnder och styrelser från och med den 1 januari 2015;

- barn- och ungdomsnämnd
- gatu- och samhällsmiljönämnd
- plan- och byggnadsnämnd
- socialnämnd för barn och unga
- nämnden för hälsa och omsorg
- styrelsen för teknik och service
- utbildning- och arbetsmarknadsnämnd

Handläggare
Bergdahl Kajsa
Jo Linder Roger

Datum
2014-04-09

Diarienummer
KSN-2013-1280

Barn- och ungdomsnämnden
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Kulturnämnden
Äldrenämnden
Nämnden för hälsa och omsorg
Socialnämnden för barn och unga
Idrotts- och fritidsnämnden
Gatu- och samhällsmiljönämnden
Plan- och byggnadsnämnden
Styrelsen för vård och bildning
Styrelsen för teknik och service
Kommunfullmäktiges partigrupper

Remiss: Förslag till ny nämndorganisation för Uppsala kommun

Kommunstyrelsen hemställer om yttrande i rubricerat ärende.

Upplysningar kan fås av Roger Jo Linder och Kajsa Bergdahl.

Yttrandet ska ha inkommit till **registrator, kommunledningskontoret, senast: 2 maj**

Kommunstyrelsens diarienummer ska alltid anges när yttrandet lämnas.

Med vänlig hälsning

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

att miljö- och hälsoskyddsnämnden, namngivningsnämnden, valnämnden, räddningsnämnden, samt överförmyndarnämnden behåller sina nuvarande ansvarsområden och antalet ledamöter och ersättare,

att idrotts- och fritidsnämnden med de ansvarsområden som redovisas i ärendet byter namn till idrottsnämnden (IDN) samt behåller antalet ledamöter och ersättare,

att äldrenämnden (ÄLN) samt kulturnämnden (KTN) med de ansvarsområden som redovisas i ärendet behåller namn och antalet ledamöter och ersättare,

att Styrelsen för vård och bildning ändrar namn till styrelsen Uppsala vård och omsorg (SUV) med 5 ledamöter och 5 ersättare,

att kommunstyrelsen övertar ansvaret för förvaltningen Teknik & service från och med den 1 januari 2015,

att kulturnämndens uppdrag som arkivmyndighet upphör och att kommunstyrelsen övertar ansvaret som arkivmyndighet från och med den 1 januari 2015,

att uppdra åt kommunstyrelsen att ge förslag på reglementen för berörda nämnder att fastställas av kommunfullmäktige i oktober 2014,

att uppdra åt kommunstyrelsen att ge förslag på månadsarvoden för berörda nämnders presidier att fastställas av kommunfullmäktige i september 2014,

att uppdra till kommunstyrelsen att fastställa principorganisation för förvaltningen, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att i övrigt fatta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för nämndorganisationens genomförande.

Sammanfattning

Förslaget till ny nämndorganisation innebär att ansvaret för förskola, grundskola och gymnasium samlas i en utbildningsnämnd, där även den kommunala produktionen för förskole- och skolverksamheten ingår. Kulturnämnden får ansvar för hela den kommunala produktionen av kulturverksamheten, inklusive den kommunala fritidsverksamheten för barn och ungdomar som till exempel fritidsklubbar och fritidsgårdar. Nämnderna får ansvar för både den strategiska planeringen och kommunens egen produktion. Idrottsnämnden föreslås behålla ansvaret för all idrottsverksamhet. Arbetsmarknadsnämnden övertar utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens nuvarande ansvarsområde. Ansvaret för kompetensförsörjning tillkommer.

Inom det sociala området behåller äldrenämnden namn men ansvarsområdet förändras delvis. En ny nämnd, individ- och familjenämnd, bildas och övertar socialnämnden för barn och ungas ansvarsområde, kompletterat med äldrenämndens och nämnden för hälsa och omsorgs

ansvar för individ- och familjeomsorg. Omsorgsnämnden får ansvar för hela åldersgruppen inom omsorgsområdet och socialpsykiatri. Äldrenämnden behåller sitt nuvarande ansvarsområde exklusive lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialpsykiatri. En stadsbyggnadsnämnd bildas där alla frågor kopplade till stadsutveckling, stadsbyggnad och trafik ingår. Styrelsen för teknik och service upphör och förvaltningen förs över till kommunstyrelsen. Styrelsen för vård och bildning byter namn till styrelsen Uppsala vård och omsorg och de operativa delarna för bildning och kultur förs över till utbildningsnämnden respektive kulturnämnden. Kommunstyrelsen övertar ansvaret för stadsarkivet, förvaltningen Teknik & service och samordningsansvaret för nämndövergripande frågor. Namngivningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, räddningsnämnden, överförmyndarnämnden, valnämnden och kommunrevisionen föreslås behålla nuvarande ansvarsområden och antal ledamöter.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott fick den 6 november 2013 (KSN-2013-1280) i uppdrag att återkomma med förslag till ny nämndorganisation inför 2015. Utgångspunkten var att en organisationsöversyn var nödvändig, både avseende nämnd- och tjänstemannaorganisationen, för att stärka nämndernas arbete och öka förmågan till helhetssyn samt effektivisering i förvaltningen. Nuvarande styrmodell skulle prövas utifrån funktion och tillämpning, men ha sin utgångspunkt i den uppdelning mellan uppdrag och utförande som finns idag.

Parallellt med nämndöversynen genomförs en översyn av stabsorganisationen som etappvis arbetar för att effektivisera och samordna IT, HR, kommunikation, kansli, ekonomi, uppföljning och utvärdering. Stabsöversynen beslutas av kommunstyrelsens arbetsutskott i separat ärende och förändringar sker successivt. Stabsöversynen behandlas inte i detta ärende då det inte är en fråga för kommunfullmäktige.

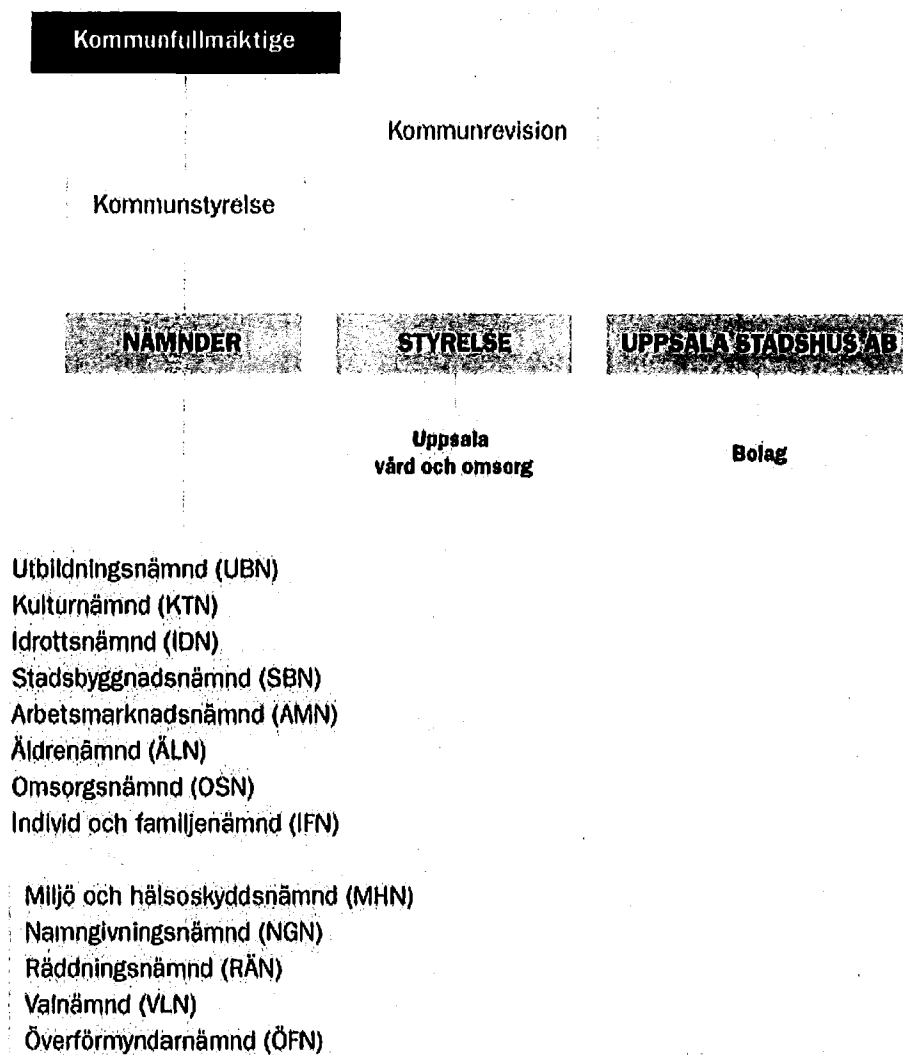
Organisatorisk bakgrund

Nuvarande nämndstruktur med en uppdelning mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen, uppdragsnämnder och produktionsstyrelser beslutades 2001 (KS-2001-0051). Under perioden 2003-2013 har flera förändringar av nämndorganisationen genomförts. 2007 inrättades socialnämnden för barn och unga som övertog barn- och ungdomsnämndens ansvar för de sociala frågorna och samtidigt upphörde de fem distriktsnämnderna. 2008 startade projektet med en produktionsstyrelse för självstyrande kommunala skolor vilket upphörde 2012. VA- och avfallsnämnden bolagiserades 2009 och fick namnet Uppsala Vatten och avfall AB. En gemensam överförmyndarnämnd med Heby, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammars kommun och med Uppsala som värdkommun bildades 2011. Året efter, 2012, inrättades en gemensam nämnd inom räddningstjänsten med Uppsala som värdkommun och kommunerna Östhammar och Tierp. Samma år bildades plan- och byggnadsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, fastighetsägarnämnden och idrotts- och fritidsnämnden samtidigt som ansvaret för mark- och exploateringsfrågor överfördes till kommunstyrelsen. 2013 bildades tre olika kommunala fastighetsbolag, Uppsala Kommuns Skolfastigheter AB, Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB och Uppsala Kommun Sport- och Rekreativfastigheter AB samtidigt som fastighetsägarnämnden upphörde den 1 april.

Beredning

Kommunstyrelsen och nämndernas presidier samlades initialt på en workshop under två dagar i januari för att arbeta fram grundförutsättningarna för omorganisationen. Kommunens ledningsgrupp bestående av stadsdirektör och kontorens chefer har agerat styrgrupp i arbetet. Berörda nämnder: barn- och ungdomsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, idrott- och fritidsnämnden, plan- och byggnadsnämnden, nämnden för hälsa och omsorg, socialnämnden för barn och unga, kulturnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, äldrenämnden samt de båda styrelserna för vård och bildning och teknik och service har genom remissförfarande blivit hörda.

Förslag ny nämndorganisation

Nämnder som inte förändras

Föredragning

Mycket har hänt i omvärlden och i Uppsala sedan 2001 då nuvarande organisation beslutades. Lagstiftningen har förändrats inom flera områden, men också medborgarnas förväntningar och beteendemönster kopplat till en allt mer digitaliserad och globaliserad värld. Uppsala kommun växer med cirka 2 500 personer varje år enligt kommunprognosen. År 2030 beräknas kommunen ha omkring 250 000 invånare. I ett scenario med högre inflyttning framöver kan kommunens befolkning närma sig 350 000 år 2050.

En ökad befolkning mängd ger underlag för och ställer krav på utökade välfärdstjänster och bättre kommunal service. Kravet på en förbättrad dialog mellan kommun och medborgare ökar ständigt. Både avseende digitalisering och e-tjänster, men också på handläggningstider och direkt dialog med ansvariga politiker. Förväntningar finns på förbättrad service- och tjänstegarantier. Öppenhet och transparens är nyckelfaktorer för offentlig förvaltning idag. Medborgarnas krav på en förbättrad kvalitet av kommunalt finansierad verksamhet gäller inom de flesta områden. Ökade öppna jämförelser sätter fokus på kvalitet och kostnader för välfärdstjänsterna.

Lagen om valfrihetssystem (LOV) ställer högre krav på kommunens uppföljning och bidrar till fler alternativa möjligheter för medborgaren att välja. Konkurrensen leder till bättre kvalitet på de kommunalt finansierade tjänsterna inom den sociala sektorn och skapar bättre förutsättningar för en profilering av tjänsteutbudet. Genom den förändrade lagstiftningen har en allt större del av kommunens verksamheter öppnats för nya leverantörer och utförare.

År 2010 införde Riksdagen förtydligade regler om kommunernas bidrag till fristående skolor som innebär att alla skolor oavsett driftsform ska få bidrag på likvärdiga ekonomiska villkor, den så kallade likabehandlingsprincipen. Detta innebär att kommunen har fler olika roller. Dels ska kommunen ansvara för och driva en egen effektiv produktion och dels ska kommunen i sin systemledarroll vårda och utveckla marknaden. För att lyckas med de båda rollerna krävs neutralitet. Marknaden ska uppfatta kommunen som en neutral huvudman. Detta gäller både inom det pedagogiska området och inom vård och omsorg.

Målbild och syfte

Förslaget till ny nämndorganisation har sin utgångspunkt i att skapa en organisation som motsvarar kommunens behov av att möta omvärlden. Nämndansvaret behöver bli tydligare och kunskapen öka kring myndighetsutövningen. Det ska vara enkelt att följa konsekvenserna av fattade beslut. En ny nämndstruktur ska möta omvärldens förändringar och krav. En kraftsamling behövs för att kunna leverera hela processer.

Målbilden kan sammanfattas:

- en bättre dialog mellan kommunen och medborgarna
- organisationen ska vara tillgänglig och öppen
- organisationen ska vara begriplig och logisk för medborgaren
- större politisk genomslagskraft i kommunens verksamheter
- effektivare styrning av verksamheten.

Organisationsgrundade principer

Uppsalas nuvarande styrmodell utgår ifrån en uppdrag- och utförarmodell.

Uppdragsnämnderna arbetar utifrån beslut från kommunfullmäktige och sluter avtal med den egna kommunala produktionen eller aktörer på marknaden för utförandet av tjänster.

Kommunen har för den egna produktionen två styrelser med respektive förvaltningar som utför tjänster via uppdrag eller upphandling.

Den nya nämndorganisationen har sin utgångspunkt i att varje nämnd ska organiseras efter tydliga och logiska politikområden. Nämndernas systemledarroll är viktig, då det inom många områden innebär att nämnden ska skapa förutsättningar för externa aktörer att utföra kommunalt finansierade tjänster. Samtidigt ska den egna kommunala regin utvecklas. Antalet förtroendeuppdrag ska inte bli färre än idag. En princip för omorganisationen är uppdelningen en nämnd med tillhörande förvaltning, detta skapar tydlighet utåt i dialog med omvärlden.

Flera frågor och processer löper på tvärs i organisationen och berör flera nämnder, en ny nämndorganisation kan omöjligt lösa detta. Här ligger lösningen i ledarskap, samverkan och hur förvaltningsorganisationen organiseras. Samverkan mellan nämnderna är en viktig faktor, gemensamma lösningar kring produktionsfrågor och gränsdragningsfrågor ska hanteras löpande.

En viktigt organisatorisk förutsättning för genomförandet av organisationsförändringen är att särskilt beakta neutraliteten visavi privata utförare och den kommunala regin. Kommunfullmäktige föreslås fastställa huvudprinciper för ersättningar inom vård och skola för att säkerställa neutralitets- och likabehandlingsprincipen.

Respektive nämnd har beslutanderätt om att inrätta utskott. De specialutskott som redovisas i ärendet hör ihop med den grundtanke som föreslås kring nämndernas ansvarsområden och verksamhet.

Förslag till förändrat nämndansvar

Pedagogisk verksamhet

Framgång i skolan har en avgörande betydelse för individens möjligheter att utforma sitt liv. En skola av högsta internationella klass är grunden för att Uppsala ska vara attraktivt i framtidens kunskapssamhälle. Likvärdigheten för skolorna har en avgörande betydelse för elevresultaten. Skolan är en verksamhet i ständig utveckling, vilket ställer krav på kommunen att ha beredskap för förändringar. En utgångspunkt för skolan är att det behövs en fokusering på kärnuppdraget, det pedagogiska uppdraget och ansvaret. I nuvarande nämndorganisation är ansvaret delat på barn- och ungdomsnämnden (för- och grundskola) och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (gymnasiet). Förskolan- och grundskolans gemensamma uppdrag är att eleven lämnar gymnasiet med examen alternativt yrkesexamen. För att lyckas med uppdraget måste förskolan, grundskolan och gymnasieskolan ses som en helhet med ett gemensamt uppdrag och ansvar för hela utbildningskedjan.

Produktionen av förskole-, grundskole- och gymnasieverksamheten sköts idag av Styrelsen för vård och bildning, friskolor och enskilt drivna förskolor. Förslaget innebär att utbildningsnämnden får ansvaret för den kommunala produktionen av skolverksamheten. Med ett nämndansvar även för produktionen kan ett helhetsansvar tas och den politiska genomslagskraften öka.

För att hålla ihop lärarkollektivet föreslås att verksamheterna musikskola och naturskola ska ingå i skolverksamheten. Idag ligger ansvaret för verksamheten på barn- och ungdomsnämnden. Genom att flytta verksamheterna till en gemensam utbildningsnämnd kan ytterligare synergier skapas. Kulturnämnden föreslås överta ansvaret för barn- och ungdomars fritid, vilket skapar möjlighet för den nya utbildningsnämnden att fokusera på pedagogiska frågor. Utbildningsnämnden föreslås även få beställningsansvar för skolskjutsverksamhet och skolmåltidsverksamhet.

Sammanläggningen av uppdrag och produktion ställer krav på nämnden, som både ska vara en egen producent men också i en systemledarroll möjliggöra för andra skolor att konkurrera på lika villkor. De dubbla rollerna kräver politisk integritet och neutralitet samtidigt som den egna verksamheten ska utvecklas kvalitativt och fungera väl på den konkurrensutsatta marknaden. Att behålla neutraliteten gentemot friskolorna är viktigt i den nya organisationen.

Utbildningsnämnd (UBN)

Ansvarsområde: förskola, grundskola, gymnasieskola, skolbarnsomsorg, grundsärskola, gymnasiesärskola, skolhälsovård, specialpedagogisk verksamhet, musikskola, naturskola, skolbibliotek, språkskola, beställning av skolskjutsverksamhet och skolmåltidsverksamhet.
Ledamöter: 15 ledamöter och 11 ersättare.

Kultur

Kulturnämnden föreslås behålla sitt nuvarande namn men utvidga sitt uppdrag till att även ansvara för den kultur- och fritidsverksamhet som idag produceras inom Vård & bildning. Detta innebär att produktionsansvaret för biblioteksverksamheten, Uppsala konstmuseum, Biotopia, Reginateatern, Gottsunda Kulturhus, Stenhagens bildnings- och kulturcentrum, Sävja kulturcentrum, fritidsgårdar och fritidsklubbar övergår till kulturnämnden. Kulturnämnden behåller ansvaret att fördela verksamhetsstöd till fristående bibliotek, museer, teater-, musik- och dansverksamhet liksom kulturstöd och stipendier till det fria kulturlivet samt stöd till kulturevenemang och folkbildning. Kulturnämnden kommer även fortsättningsvis att ansvara för kommunens konstsamlingar samt konstnärliga gestaltungsprojekt och konstinköp.

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen 2009. Här framhålls att kulturpolitiken ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor. Särskilt ska barns och ungas rätt till kultur uppmärksammas. Målen styr den statliga kulturpolitiken, men ska även vägleda kulturpolitiken i kommuner.

För att intentionerna med den statliga kulturpolitiken ska uppnås i Uppsala kommun krävs en tydlig och sammanhållen kulturpolitik som bejakar kultur av, för och med barn och unga. Kulturnämnden föreslås därför ta över ansvaret för barn och ungas kultur och fritid. Det innebär bland annat att ansvaret för fritidsgårdar, fritidsklubbar och ungdomskulturhus samt verksamhetsbidrag för ungas fria tid, exempelvis särskilda verksamhetsbidrag och drogfria arrangemang, liksom stöd till barn- och ungas egna initiativ flyttas till kulturnämnden. Det är viktigt att fritidsgårdarna och fritidsklubbarna hålls samman då verksamheterna delar på personella resurser och i vissa fall även lokaler.

De nationella kulturpolitiska målen lyfter också fram vikten av att främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Kulturnämnden föreslås ta över ansvaret för bygdegårdar samt bidrag till deras föreningar.

Kulturnämnd (KTN)

Ansvarsområde: kultur- och fritidsverksamhet för alla åldrar, folkbiblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen, fördelning av stipendier, stöd till kulturliv, kulturevenemang, nationella minoriteter, folkbildning och ungdomars initiativ, fritidsgårdar- och fritidsklubbar, kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar, kulturmiljö- och kulturarvsfrågor enligt kulturmiljölagen, samt bygdegårdar.

Ledamöter: 11 ledamöter och 7 ersättare.

Idrott

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås renodlas till en idrottsnämnd. Genom den arena- och övriga idrottsutveckling som pågår föreslås nämnden få koncentrera sitt ansvar till själva idrotten. Ansvaret omfattar all idrott, från barn- och ungdom, till motions- och elitidrott.

Idag råder en gränsdragningsproblematik mellan idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden när det gäller friluftsför- och fritidsanläggningar som exempelvis Fjällnora, Sunnersta och Hammarskog. I syfte att renodla nämndens ansvarsområde föreslås att ansvaret för dessa anläggningar flyttas över till stadsbyggnadsnämnden. Ansvaret för bidrag till bygdegårdsföreningar flyttas till kulturnämnden. Nämnden ansvarar för de normerade bidragen till föreningar, samt bidrag för olika idrottsevenemang.

Idrottsnämnd (IDN)

Ansvarsområde: planering och utveckling av idrottsverksamhet, inhyrning och uthyrning av idrottsanläggningar, föreningsbidrag till idrottsföreningar, bokning av lokaler och anläggningar för idrottsverksamhet.

Ledamöter: 11 ledamöter och 7 ersättare.

Stadsbyggnad

Kommunens översiktsplan styr mot att nya områden ska öppnas för utveckling och planering. Plan och bygglagen (PBL) förändrades under 2011 i syfte att effektivisera handläggningstider för plan- och byggprocesser. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet ses nu som ett allmänt intresse som kommunerna ska främja vid bland annat planläggning. Lagen ses över under 2014 för att effektivisera planeringsprocesserna. Ändringar har även gjorts i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Ändringarna som trädde ikraft den 1 januari 2014, innebär att innehållet i och processen för att ta fram kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen preciseras.

Lagändringarna avseende bostadsbyggande och kommunens egna ambitioner, kräver ett tydligt nämndansvar för helheten kring stadsutveckling och investeringar. Utmaningen för organisationen är att skapa effektivitet i investeringar kopplade till nya stadsbyggnadsprojekt. En ökad koordinering av insatser i form av infrastruktur och offentlig service är viktig vid planeringen av nya områden. Samordning med kommunens välfärdstjänster måste in tidigt i planeringsprocesserna. Det är också viktigt att parker och grönområden integreras i planeringsarbetet. För en ökad fokusering på miljö- och grönstruktur föreslås ett miljö- och parkutskott. Beslutsfrågorna bör vara samlade för områdesplaneringen.

Samverkan mellan kommun och landsting kring färd- och riksfärdtjänst ökar. Ansvaret föreslås tillhöra stadsbyggnadsnämnden med ambitionen att verksamheten ska övergå till landstinget.

Stadsbyggnadsnämnd (SBN)

Ansvarsområde: stadsutveckling och strategisk planering av samhällsbyggnadsprocesser, myndighetsutövning enligt P, natur- och kulturresevat, utveckling av friluftsområden och fritidsanläggningar, planering och utveckling av gator, torg, parker, parkering, hamn och farled, övrig allmän platsmark, gång- och cykelvägar, trafikplanering, färd- och riksfärdtjänst, upplåtelse- och tillståndsfrågor.

Ledamöter: 15 ledamöter och 11 ersättare.

Specialutskott: 3 (bygglov, trafik, miljö- och park).

Arbetsmarknad

Nuvarande utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för gymnasieskola, arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning. I den nya organisationen föreslås en arbetsmarknadsnämnd för att fortsätta bedriva en offensiv kommunal arbetsmarknadspolitik. Ansvar för gymnasieskolan föreslås flyttas till den nya utbildningsnämnden. Arbetsmarknadsnämnden fortsätter ansvara för vuxenutbildningen, men ett samarbete med utbildningsnämnden föreslås för produktionen av verksamheten.

Det finns en stark koppling mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser, följaktligen föreslås försörjningsstödet kvarstå i verksamheten. Navetverksamheten tillhör nämndens verksamhetsområde. Frågan om vem som utför produktionen för konsumentrådgivning, skuldsanering, särvox och svenska för invandrare måste utredas vidare av den nya nämnden.

Nämnden ansvarar också för föreningsbidrag till föreningar och organisationer som bedriver integrationsfrämjande verksamhet. Arbetsmarknadsnämnden bör i fortsättningen få ett helhetsansvar kring bidrag för att motverka utanförskap. Idag är ansvaret delat mellan kommunstyrelsen och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Arbetsmarknadsnämnden kompletteras med ansvaret för kompetensförsörjning, det vill säga, svara mot arbetsmarknadens behov av olika kompetenser.

Arbetsmarknadsnämnd (AMN)

Ansvarsområde: arbetsmarknad och sysselsättning, flyktmottagning och introduktion, bidrag till föreningar och organisationer som bedriver integrationsfrämjande verksamhet, försörjningsstöd, konsumentrådgivning inklusive budgetrådgivning, kommunens skyldigheter enligt skuldsaneringslagen, kommunal vuxenutbildning, särvox, svenska för invandrare, kommunal borgen och kompetensförsörjning.

Ledamöter: 11 ledamöter och 7 ersättare.

Specialutskott: 1 (försörjningsstöd).

Vård och omsorg

Genom förslaget till ny organisation inom vård- och omsorgsområdet skapas möjlighet att arbeta i ett längre tidsperspektiv och möjliggör ett större ansvarstagande i det politiska uppdraget. Samtliga nuvarande nämnder har idag ett ålderspektrum. Förslaget innebär att omsorgsnämnden och individ- och familjenämnden får ett väl avgränsat och tydligt ansvar ur ett bredare åldersperspektiv. Ansvaret inom socialpsykiatri tydliggörs genom att omsorgsnämnden får ett helhetsansvar och detsamma gäller insatser för personer som omfattas av LSS.

Förslaget kommer att bidra till ökad likställighet och rättsäkerhet för den enskilde genom att respektive nämnd tar ett långsiktigt helhetsansvar för de medborgare som är i behov av kommunens stöd. Medborgarnas möjligheter att utkräva ett politiskt ansvar tydliggörs genom förslaget till ny organisationen. En tydlighet i nämndernas ansvarsområden skapar möjligheter att initiera och utveckla de förebyggande insatserna samt även se resultatet av dessa.

Äldrenämnden föreslås behålla sitt nuvarande ansvarsområde, förutom att ansvaret för LSS flyttas över till omsorgsnämnden. Det finns en viss gränsdragningsproblematik inom socialpsykiatri eftersom den regleras av olika lagstiftningar. Socialpsykiatri föreslås flyttas över till omsorgsnämnden och dess placering kommer att följas upp för att se att ansvaret för verksamheten är rätt.

Samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet behåller sina nuvarande roller som myndighetsnämnder inom respektive ansvarsområden.

LOV ställer högre krav på kommunens uppföljning och skapar fler alternativa möjligheter för medborgaren att välja. Konkurrensen leder till bättre kvalitet på de kommunalt finansierade tjänsterna inom den sociala sektorn och skapar förutsättningar för en profilering av tjänsteutbudet. Genom valfrihetssystemet har en väl fungerande marknad etablerats. Förslaget till ny nämndstruktur ska fortsätta stimulera fler och mindre aktörer inom området. Den kommunala regionen föreslås drivas av styrelsen för Uppsala vård och omsorg som får möjlighet att fokusera och skapa en effektivare verksamhet.

Äldrenämnd (ÄLN) 65 +

Ansvarsområde: socialtjänst som särskilt boende, hemtjänst, öppna insatser, förebyggande verksamhet, stöd i det egna hemmet, hälso- och sjukvård, bostadsanpassning.

Förtydligande: ej försörjningsstöd, socialpsykiatri, lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och LSS.

Ledamöter: 11 ledamöter och 7 ersättare.

Specialutskott: 1 (social).

Omsorgsnämnd (OSN)

Ansvarsområde: socialtjänst som insatser i det egna hemmet, öppna och förebyggande verksamhet, insatser enligt LSS som exempelvis boende, daglig verksamhet, kontaktpersoner, ledsagning, hälso- och sjukvård, bostadsanpassning. Socialpsykiatri i form av boende och boendestöd samt övrigt individuellt stöd.

Förtydligande: ej försörjningsstöd, ej socialtjänst för personer fyllda 65.

Ledamöter: 11 ledamöter och 7 ersättare.

Specialutskott: 1 (social)

Individ- och familjenämnd (IFN)

Ansvarsområde: socialtjänst som exempelvis familjerådgivning, beroendefrågor, förebyggande arbete, familjerätt, bostadssociala frågor, ensamkommande flyktingbarn, hem för vård eller boende (HVB), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och LVM.

Förtydligande: ej försörjningsstöd.

Ledamöter: 15 ledamöter + 11 ersättare.

Specialutskott: 4 (social)

Styrelsen Uppsala vård och omsorg (SUV)

För den nuvarande Styrelsen för vård och bildning föreslås stora förändringar. Den pedagogiska verksamheten flyttas till utbildningsnämnden och fritid- och kulturverksamheten till kulturnämnden. I princip återstår ett block inom vård- och omsorgsområdet som till exempel boendefrågor för äldre och funktionsnedsatta, hemvård, daglig verksamhet, socialpsykiatri och driftansvaret för den kommunala delen av individ- och familjeomsorgen. Ansvaret för olika boenden som exempelvis det skyddade boendet för kvinnor och råd- och stödverksamheten behålls. I och med detta föreslås ett namnbyte till styrelsen för Uppsala vård och omsorg.

Styrelsen ska bedriva sitt arbete i bolagsliknande form. Genom att koncentrera sin verksamhet till ett område stärks möjligheterna att utveckla affärsmässigheten, kompetensen och kvaliteten på en den kommunala produktionen av vård- och omsorgstjänster.

Ledamöter: 5 ledamöter och 5 ersättare.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslås behålla nuvarande ansvarsområde och får dessutom ett utökat ansvar. För att skapa en effektiv organisation behöver nuvarande beställar-utförarmodell ses över. Som ett led i detta föreslås Teknik & service bli en egen förvaltning med kommunstyrelsen som styrelse. Övergången till kommunstyrelsen ska ses som en möjlighet till en strukturerad genomlysning av verksamheten. Den nya placeringen ska också ge stabilitet och goda arbetsförutsättningar för verksamheten. Här skapas en möjlighet att eliminera överadministration av kommunala tjänster. Då nämndstrukturen görs om påverkar detta finansieringsformerna vilket också behöver tas i beaktande för genomlysningen av verksamheten. Kommunstyrelsen föreslås att under 2015 lägga fram förslag på hur en framtida organisation för de olika verksamhetsområdena inom Teknik & service ska se ut.

Stadsarkivet föreslås flyttas från kulturnämnden till kommunstyrelsen, för att bättre och effektivare uppfylla lagkrav och kommunala beslut. Detta ökar möjligheterna att samverka med övriga strategiska styr- och kontrollfunktioner i kommunen.

Ansvaret för ombyggnadskostnader för bygdegårdar föreslås flyttas från kommunstyrelsen till kulturnämnden.

Kommunstyrelsen föreslås få samordningsansvar för nämndövergripande frågor som exempelvis tillgänglighetsfrågor och stadsdelsutveckling. Samordningsansvar finns redan idag kring social- och ekologisk hållbarhet samt jämställdhetsarbete. Kommunstyrelsen ansvarar idag för en del av bidraget för att motverka utanförskap. Arbetsmarknadsnämnden föreslås få ett helhetsansvar för detta.

Kommunstyrelsen (KS)

Ansvarsområde: följer upp kommunfullmäktiges fastställda mål och planer för verksamheten samt rapporterar till fullmäktige, beslut i frågor om samordning mellan nämnderna, övergripande samordning och planering av fysiska, sociala och ekonomiska områden avseende hållbar utveckling, inkluderande den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön, (översiktsplan), utveckling av strategiskt viktiga områden, kommunens mark- och exploateringsverksamhet, planering samt frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom, central information och gemensamma informationssystem, planering av lokalförsörjning, inhyrning och uthyrning av lokaler till kommunala verksamheter utom idrotts- och fritidsanläggningar, in- och uthyrning samt förvaltning av kommunens bostäder för personer som omfattas av socialtjänstlagen, stadsarkiv och Teknik & service.

Ledamöter: 15 ledamöter och 11 ersättare.

Specialutskott: 1 (mark och exploatering).

Genomförande

Under april och maj hörs berörda nämnder och styrelser i ett remissförfarande. Beslutet för nämndorganisationen fattas av kommunstyrelsen 21 maj för att sedan beslutas av kommunfullmäktige 9-10 juni. Reglementen för de nya nämnderna fastställs i oktober av kommunfullmäktige. En revidering och uppdatering av IVE 2015-2018 kommer att fastställas i november.

Den nya nämndorganisationen ska träda i kraft 1 januari 2015. Genomförandet av den nya nämndorganisationen och tillhörande förvaltningsorganisation kräver en projektledarorganisation med central styrning som koordinerar de insatser som behövs. Kommunstyrelsen föreslås fatta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för nämndorganisationens genomförande. Ett antal frågeställningar har lyfts fram i samband med beredningen av ärendet och bör utredas vidare.

Det gäller ansvarsfördelning och verksamhet som:

- översyn och förtydligande av arbetsgivarrollen
- lokalförsörjning för pedagogiska lokaler, sociala bostäder och administrativa lokaler
- roll- och ansvarsfördelning för detaljplaner som är av principiell karaktär eller av större vikt, mellan stadsbyggnadsnämnd och kommunstyrelse
- samverkan mellan kommun och föreningsliv
- samordning mellan nämndernas olika system för föreningsbidrag.

Ekonomiska konsekvenser

Genom omorganisationen av nämnderna skapas förutsättningar för bättre styrning och ökad effektivitet. Effektivitetsvinsterna av att sammanföra den kommunala produktionen med den strategiska planeringen uppskattas till 20-25 miljoner. Kostnaderna för organisationsförändringen ska rymmas inom ram för kommunen som helhet.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
stadsdirektör

Christoffer Nilsson
biträdande stadsdirektör